

Skepparsonens historia del 8

De mörka åren började 1940, två år gammal, har jag själv inget minne av, då Kronan gick på grund utanför Otterön som jag berättade i min andra historia. Det var samma år som jag på sommaren ramlade i sjön från en stenmur på bryggtomten utanför vårt hus. Jag vet inte hur liten man kan vara för att komma ihåg en sådan händelse men ibland kan jag skapa en bild av att jag ligger i vattnet och ser hur tången gungar framför mig i vattnet, eller är det en efterkonstruktion när man hört historien och efter att simmat många gånger under vattnet? Jag vet inte.

Min räddning blev att våra hyresgäster på andra våningen, hade en liten hund som skällde för fullt och markerade att något hade hänt. Rune Hellman, som var fästman till Britta min syster, hade kommit springande och drog upp mig ur vattnet. Samma dag hade någon tagit ett kort på Ulla när hon står och håller mig i famnen, med vita knästrumpor som var nedrullade. Jag fick en förstoring på kortet när jag fyllde sjuttio år och Ulla berättade att hon var så besviken att mamma inte hade några torra korta sockar att sätta på mig, och det ger kortet ytterligare en dimension. Pappa, varför brann sågen? Det var när den faen sprang i Amerika.

Året var 1943. Mamma hade tagit mig med och sprungit upp till faster Agda och där stod vi i fönstret i lilla rummet mot vägen och såg hur lågorna slog högt över taket på vårt hus, jag var fem år och jag minns väldigt väl hur rädd jag var att vårt hus skulle brinna upp, Mamma och faster Agda var lika upprörda som jag och de var helt övertygade att nu brinner det i vårt hus, då lågorna flammade mot himlen och det gick inte att se vad som hände då huset låg mellan sågen och där vi stod. Sågen brann ner, huset mitt emot, där min lek och skolkamrat Barbro Petterson bodde, som byggdes upp igen och i dag ägs av Familjen Hellstrand, virkesupplag, bodar som tillhörde Kullgrens Enka, ett stenhuggeribolag från Uddevalla. Men med mycket tur och ett fantastiskt arbete från brandmännen så hade de lyckats lägga presenningar på Snickerbo och vattengjutet dem så elden inte fick fäste, men målarfärgen under var svedd av värme, det räddade vårt hus.

Man hade burit ut så mycket som möjligt ur huset och ställt på gården, men de hade glömt mig sa Karl Erik som hade legat och sovit. Ingen kom till skada, och jag minns inte något av förödelsen efteråt, bara rädslan att vårt hus skulle brinna ner och det förföljde mig i många år. När ladugården i Kämperöd brann så hade jag mardrömmar att elden hade gått ner i marken och närmade sig vårt hus.

Den faen som sprang i Amerika var Gunder Hägg. En elmotor i sågen hade slagit eld på förmiddagen och blivit släkt, men middagsrasten skulle alla hem och lyssna på utsändning från en tävling i USA och de glömde att stänga av motorn som slog eld igen.

1945 den 22 april dog mamma på natten, jag hade fyllt sju år i februari.

Karl Erik och jag hade lagt oss i utdragssoffan i köket, när jag vaknade vid niotiden på morgonen, då var det något som inte stämde i köket, stämningen, ansiktena på mina syskon, allt var så annorlunda, alla såg så nedstämda ut, inte alls som dagen innan. Ut från sängkammaren kom pappa i frack, den tidens sätt att hedra den döde.

Pappa vart skall Du gå? Jag skall stanna här hos dig. Sen gick han in i kontoret och satte sig att ringa, Karla har lämnat oss, hon gick i från oss inatt, hörde jag honom säga.

Någon av mina syskon berättade att mamma hade dött på natten och att doktorn varit där, utan att jag hade vaknat. Vill Du se mamma, nej aldrig, aldrig.

I snickebo kläddes väggarna med lakan och tallkvistar, kistan stod på några pallar. Ingen frågade om jag ville gå in utan jag fick själv bestämma när jag orkade. Om jag stod på tå på stenläggningen utanför kunde jag se halva mammas ansikte, några dagar senare gick jag in, mamma hade gått bort, men hon låg ju där. Om jag tänkte riktigt starkt kanske hon vaknade, Titta på mig mamma prata med mig, håll om mig. Allt var totalt överkligt, hon låg bara där alldeles sig lik men så stilla. Pappa stod på däck och höll sig i vanten från stormasten och tittade ut över vattnet när jag sakta gick fram till honom, i styrhytten stod Karl Erik och styrde. Saknar du din mamma Folke?

Men mister inte bara en mamma eller fru, man mister en farmor, mormor, gammelfarmor och en gammelmormor, det påverkar alla våra barn och barnbarn. En oerhörd sammanhållning av syskon och deras respektive, vår stora släkt, gav oss många fina år, där vi än i dag, par gånger i veckan, pratar någon av oss med varann.

Har det hänt nogge, sa pappa? Gå ut å titta vä. Men det får bli nästa historia.

Folke "Anker" Andersson